

รายวิชาประวัติศาสตร์

รหัสวิชา สด๒๑๐๒

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

เรื่อง คนตรีและนาฏศิลป์

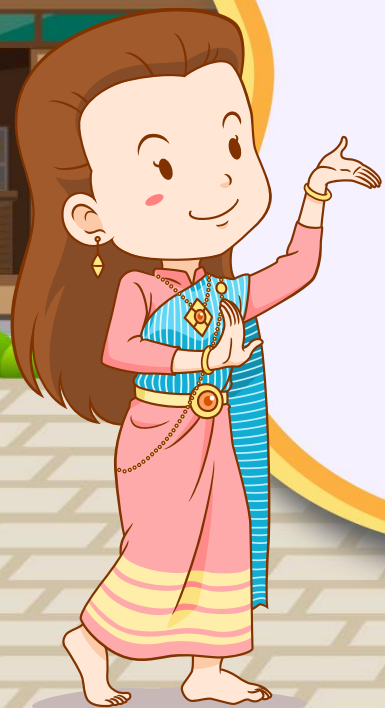
ครูผู้สอน ครูสุดารัตน์ จันทะแจ่ม

ครูอริษา แก้วไทรหงวน

เรื่อง

ดนตรีและนาฏศิลป์

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. ยกตัวอย่างวัฒนธรรมดนตรีและนาฏศิลป์ไทยได้
๒. วิเคราะห์วัฒนธรรมดนตรีและนาฏศิลป์ไทยได้

วีดิทัศน์

เรื่อง ลำตัดยกกลองยาวตำนานภัยโกล้ง

สื่อวีดิทัศน์ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

จาก สำนักงานวัฒนธรรม จังหวัดมหาสารคาม

เรื่อง ลำเต้ยกลองยาวตำนานภัยโกลง

วันที่สืบค้น ๒๕ พ.ย. ๒๕๖๔

แหล่งที่มา

<https://www.youtube.com/watch?v=dzHYfFxsSKI>

คำถาม

ในการแสดงตั้งกล่าว
มีเครื่องดนตรีอะไรบ้าง

กลองยาว กลองใหญ่ ฉาบ

คำถาม

ในห้องเรียนของนักเรียน เมื่อมีกิจกรรมต่าง ๆ
จะมีการแสดงอะไรบ้าง

การแสดงลิเก

ก้านยาวดาวร้อย
0894311481-0819802330

ก้านยาวดาวร้อย
0894311481-0819802330

ก้านยาวดาวร้อย
0894311481-0819802330

ก้านยาวดาวร้อย
0894311481-0819802330

การฟ้อนเล็บ

การแสดงโขน

คำถาม

การแสดงโขนมีความสำคัญอย่างไร
ต่อประเทศไทย

ศิลปะประจำชาติไทย แสดงถึงความมีอารยธรรมของคนไทย

ดนตรี

เสียงที่ประกอบกันเป็นทำนองเพลง
เครื่องบรรเลงซึ่งมีเสียงดังทำให้
รู้สึกเพลิดเพลิน

นางฐศิศิลป์

(นาต-ตะ-สิน)

ศิลปะแห่งการละคร

หรือการฟ้อนรำ

วัฒนธรรมด้านดนตรีและนาฏศิลป์

ภาคกลาง

ลำตัด จะมีลักษณะร้องตัดและฉีก่อนกันไปมา
ด้วยเพลง เป็นการว่าเพลงรับฝีปากของฝ่ายชาย
และฝ่ายหญิง

ลำตัด

มีทั้งบทเกี่ยวพาราสี ต่อว่า
เสียดสี แทรกลูกขัด ลูกหยอด
ให้ได้ความบันเทิงกัน

ที่มาภาพ <https://th.wikipedia.org/wiki/ลำตัด> โดย คีโต กิตติพงษ์ นาสายา

ลิเก เป็นละครผสมระหว่างการพูด การร้อง การรำ และการแสดง
กิริยาท่าทางตามธรรมเนียมชาติ โดยมีวงปี่พาทย์บรรเลงประกอบ

มีความสวยงามอ่อนช้อย ทั้งท่ารำ บทร้อง
และเครื่องแต่งกายที่มีความงดงาม

วีดิทัศน์

เรื่อง สืบสานศิลป์ลิเกไทยสระบุรี

สื่อวีดิทัศน์ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

จาก สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสระบุรี กระทรวงวัฒนธรรม

เรื่อง สืบสานศิลป์ลือเกไทยสระบุรี

วันที่สืบค้น ๒๕ พ.ย. ๒๕๖๔

แหล่งที่มา

<https://www.youtube.com/watch?v=VltfljVUubA>

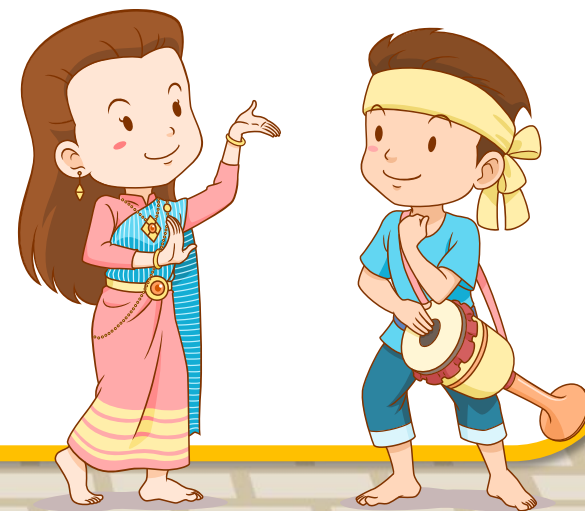

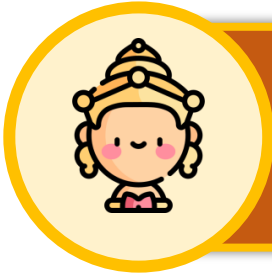
วัฒนธรรมด้านดนตรีและนาฏศิลป์

ภาคอีสาน

ศิลปะการรำและการละเล่นของชาวพื้นบ้าน
ภาคอีสาน เช่น เซิ้ง ฟ้อน และหมอลำ

เซิ้งกระติบข้าว

ผู้เซิ้งเป็นผู้หญิง

แต่งกายตามแบบพื้นเมืองอีสาน

เครื่องดนตรีที่ใช้ส่วนใหญ่ คือ

กลอง แคน ฉาบ ฆ้อง ฉิ่ง

ที่มาภาพ <https://www.isangate.com/new/๓๒-art-culture/knowledge/๕๔๙-serng-kra-tip.html>

หมอลำ

เป็นศิลปะที่แสดงออก
ถึงวิถีชีวิตของคนในชุมชน
ผ่านการร้อง การรำ

ที่มาภาพ <https://www.nairoburo.com/travel/mhor-lam/>

ที่มาภาพ ๑. <https://old.khonkaenlink.info/home/news/๘๘๒๗.html>
๒. <https://www.posttoday.com/ent/news/๒๐๙๔๔๕>

ที่มาภาพ ๓. <https://www.nairoburoo.com/travel/mhor-lam/>
๔. <https://www.lib.ru.ac.th/journal/isan/art/index.html>

วีดิทัศน์

เรื่อง ลำตัดยลลา

ขอบคุณกระทรวงวัฒนธรรม

สื่อวีดิทัศน์ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

จาก สวจ. อุบลราชธานี กลุ่มยุทธศาสตร์ฯ

เรื่อง ลำเต้ยลา ขอขอบคุณกระทรวงวัฒนธรรม

วันที่สืบค้น ๒๕ พ.ย. ๒๕๖๔

แหล่งที่มา

<https://www.youtube.com/watch?v=Ch2pgCjelik>

วัฒนธรรมด้านดนตรีและนาฏศิลป์

ภาคเหนือ

เอกลักษณ์ทางการแสดงคือ มีลีลาท่ารำที่เข้มข้น
อ่อนช้อย การบรรเลงและขับร้องด้วยวงดนตรีพื้นบ้าน
เช่น วงสะล้อ ซอ ซึง วงปี่จ๋อง วงกลองแอม เป็นต้น

รำกลองสะบัดชัย

ลีลาในการตีกลองมีลักษณะโดดเด่น เร้าใจ
โดยใช้อวัยวะส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย

ฟ้อนเล็บ

เป็นศิลปะการแสดงภาคเหนือ
ที่มีความงดงาม อ่อนช้อย ลีลา
การฟ้อนเล็บ จะแสดงออกถึง
ความพร้อมเพรียงของผู้แสดง

ที่มาภาพ <https://gameslot.casino/?p=๓๗๐๕>

วีดิทัศน์

เรื่อง เพื่อนเลียบ

สื่อวีดิทัศน์ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

จาก วิถีถิ่น วิถีไทย ภาคเหนือ

เรื่อง ฟ้อนเล็บ

วันที่สืบค้น ๒๕ พ.ย. ๒๕๖๔

แหล่งที่มา <https://www.youtube.com/watch?v=XGRUtaBNZjY>

วัฒนธรรมด้านดนตรีและนาฏศิลป์

ภาคใต้

การแสดงของภาคใต้มีลีลาท่ารำคล้ายกับการเคลื่อนไหว
ของร่างกายมากกว่าการฟ้อนรำ จะมีลักษณะกระตุ้น
อารมณ์ให้มีชีวิตชีวาและสนุกสนาน

วัฒนธรรมด้านดนตรีและนาฏศิลป์

ระบำร่อนแร่

เป็นการแสดงประกอบทำทางขั้นตอนการ
ประกอบอาชีพของชาวภาคใต้ที่ออกจากบ้าน
ไปหาแร่

ระบำร่อนแร่

การแต่งกาย ชูดยาหยา

อุปกรณ์ที่ใช้ เลียง

เครื่องดนตรี ตะโพน

รำมะนา ระนาดเอก

ฉิ่ง กลองตุ๊ก

การแสดงโนราห์

การแสดงโนราห์เน้นทำรำเป็นสำคัญ
ต่อมาได้นำเรื่องราวจากวรรณคดี
หรือนิทานท้องถิ่นมาใช้

ที่มาภาพ <https://themotocar.com/performing-arts-๒๕๐๙๖๓/>

วีดิทัศน์

เรื่อง โนราห์ เฉลิมพระเกียรติ

สื่อวีดิทัศน์ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

จาก สำนักงานวัฒนธรรม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

เรื่อง โนราห์ เฉลิมพระเกียรติ

วันที่สืบค้น ๒๕ พ.ย. ๒๕๖๔

แหล่งที่มา <https://www.youtube.com/watch?v=QcovjHvJqTk>

ใบงานที่ ๔ เรื่อง วัฒนธรรมที่งดงาม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง วัฒนธรรมและประเพณีไทย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง คนตรีและนาฏศิลป์
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๒๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง : ให้นักเรียนบอกชื่อการแสดงทั้ง ๔ ภาค ที่เป็นเอกลักษณ์ของภูมิภาคนั้น ๆ

ภาคเหนือ

.....
.....
.....

ภาคกลาง

.....
.....
.....

วัฒนธรรม
ที่งดงาม

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
(อีสาน)

.....
.....
.....

ภาคใต้

.....
.....
.....

ชื่อ.....นามสกุล..... ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๔ เรื่อง วัฒนธรรมที่งดงาม

กิจกรรมของปลายทางในวันนี้

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

- ให้นักเรียนบอกชื่อการแสดงทั้ง ๔ ภาค ที่เป็นเอกลักษณ์ของภูมิภาคนั้น ๆ

คำชี้แจงกิจกรรมครู

๑. ครูแจกใบงานที่ ๔ เรื่อง วัฒนธรรมท้องถิ่น
๒. อธิบายกิจกรรมในใบงานให้นักเรียนอีกครั้ง
๓. ทบทวนความรู้ และให้คำแนะนำนักเรียน

ใบงานที่ ๔

เรื่อง วัฒนธรรมท้องถิ่น

ภาคเหนือ

.....

.....

ภาคกลาง

.....

.....

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

.....

.....

ภาคใต้

.....

.....

เฉลยใบงานที่ ๔

เรื่อง วัฒนธรรมท้องถิ่น

ภาคเหนือ

..... กลองสะบัดชัย ฟ้อนสาวไหม ระบายชาวเขา

.....

ภาคกลาง

..... รำกลองยาว เต็มกำรำเคียว ลำตัด

.....

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

หมอลำ..... ฟ้อนภูไท..... เซิ้งโปงลาง.....

.....

ภาคใต้

หนังตะลุง..... การแสดงโนราห์..... ระบำตารีกีปัส.....

.....

สรุปบทเรียน

ดนตรีและนาฏศิลป์ เป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่มีความสำคัญต่อคนไทย บ่งบอกให้ทราบถึงความเจริญรุ่งเรืองทางศิลปวัฒนธรรมที่บรรพชนไทยได้พัฒนาและสร้างสรรค์จนเป็นเอกลักษณ์ที่สะท้อนให้เห็นคุณค่า

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง ประเพณีสงกรานต์

สิ่งที่ต้องเตรียม

ใบงานที่ ๕ เรื่อง เย็นชุ่มฉ่ำ

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

